

การจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน

แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

The Impact of Makha Bucha Festival at Prasat Hin Wat Phu, Champasak Province on the People Life's Way, Champasak Province, Lao People's Democratic Republic

พระสีเมื่อง วงทะทองดำ¹ รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา² ผศ. (พิเศษ) เรืองเดช เขจรศาสตร³

Phra Simeuang Vongthathongdam, Assoc. Prof. Dr. Rattana Panyapa and

Asst. Prof. (Special) Ruangdet Khejornsart

Received

Reviewed

Revised

Accepted

28/08/2019

03/09/2019

01/10/2019

07/10/2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเทศกาลมาฆบูชาที่ปราสาทหินวัดพู, ผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพู และ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของการจัดเทศกาลมาฆบูชา ปราสาทหินวัดพู จำแนกตามเพศ การศึกษา อายุ การตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณรอบปราสาทปราสาทหินวัดพู และ อาชีพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้านโดยรอบปราสาทหินวัดพู จำนวน 282 คน แขวงจำปาสัก สปป.ลาว เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One way ANOVA. ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลกระทบของการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูต่อวิถีชีวิตของประชาชน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของการจัดเทศกาลมาฆบูชาต่อวิถีชีวิตของประชาชน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา การมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณปราสาทวัดพู และอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่จำแนกตามเพศไม่มีความแตกต่าง

คำสำคัญ : เทศกาลมาฆบูชา, ปราสาทหินวัดพู, วิถีชีวิต, ผลกระทบ, การมีส่วนร่วม

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Student of M.A. (Social Sciences for Development), Ubon Ratchathani Rajabhat University.
E-mail : Smvong58@gmail.com

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี E-mail : rattana.p@ubru.ac.th
, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University

³ สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 13, Regional Education office No.13, E-mail : ruangsart@hotmail.com

Abstract

The purpose of this research was to study the participation of the Makha Bucha Festival at Prasat Hin Wat Phu, its impact in the surrounding communities of Prasat Hin Wat Phu, and the comparison of public opinion about its impact classified by sex, education, age, settlement in the area and career. The samples were 282 people in the villages surrounding Prasat Hin Wat Phu, Champasak Province, Lao People's Democratic Republic. The questionnaire was used as a tool for data collection. The statistics used in this analysis were average, percentage, standard deviation, t-test and F-test (One way ANOVA). The results of the study showed that: 1) Public participation was at a medium level, 2) Overall average of its impact on the people's way of life was at a medium level, 3) The comparison of the public opinions about its impact on the way of life of the people classified by age, education, the settlement is the area and career were significantly different at the.05 level, but not different by gender.

Keywords: Impact, Makha Bucha Festival, Wat Phou, Way of life

บทนำ

ประเทศลาวเป็นประเทศหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และอุดมสมบูรณ์ไปด้วยมรดกทางด้านวัฒนธรรมอันเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นอารยธรรม และประวัติศาสตร์ของชาติที่สืบต่อกันมาเป็นเวลายาวนานไม่ว่าจะเป็นมรดกทางด้านวัฒนธรรมจากแบบวิถีการดำรงชีวิตขนบธรรมเนียมฮีตคอง ประเพณีและกิจกรรมต่าง ๆ และยังมีโบราณสถานหลงเหลืออยู่ทั่วประเทศที่มีสถาปัตยกรรมเมืองโบราณ กำแพงเมืองและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เมื่อสังคมมีความเจริญยิ่งขึ้นคนในสังคมกำลังหลงใหลกับโลกวัตถุมีการแข่งขันเพื่อพัฒนาทางด้านยุคสมัยหลายยิ่งขึ้นวัฒนธรรมอันดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไปคนสมัยใหม่เริ่มจะเห็นคุณค่า และวัฒนธรรมน้อยลง และรับเอาสิ่งใหม่ ๆ จากสังคมโลกเพิ่มขึ้นจนพาให้หลงลืมรากเหง้าทางด้านวัฒนธรรมวิถีชีวิตแม้แต่แม้แต่โบราณสถานสำคัญ และ มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมจำนวนหลงเหลือก็ขาดการปกป้องรักษาและเอาใจใส่อย่างถูกต้องวิธีทำให้โบราณสถานเสื่อมสภาพอย่างรวดเร็วว่ารัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงได้มอบหมายให้กระทรวงแถลงข่าววัฒนธรรม และท่องเที่ยวร่วมมือกับองค์การ UNESCO ประจำภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกดำเนินการศึกษาค้นคว้า และเก็บกรมข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่มสถานโบราณที่สำคัญสถานโบราณวัดวัดภูโดยโบราณสถานวัดภูก็เป็นอีกแห่งหนึ่งที่ทางรัฐบาลกำลังเก็บข้อมูล และศึกษาอยู่เพื่อสร้างแผนแม่บทเพื่อการคุ้มครอง และปกป้องรักษามรดกทางด้านวัฒนธรรมแผนปฏิบัติงานดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับระเบียบกฎหมาย และแผนงานเฉพาะใน

การปกป้องรักษาและพัฒนาสถานโบราณจัดทำเอกสารค้นคว้าทางภายใน และภายนอกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงให้แก่การนำใช้การปกป้องรักษาปราสาทหินวัดภูเป็นพิพิธภัณฑสถานซึ่งเป็นสถานที่สำคัญที่สุดในลาวตอนใต้ซึ่งได้รับการรับรองขึ้นทะเบียนจากองค์การ UNESCO เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2545 ว่าเป็นสถานที่เมืองมรดกแห่งที่ 2 ของประเทศลาวต่อจากหลวงพระบางโดยปราสาทหินวัดภูตั้งอยู่เชิงภูเขาหรืออื่นอย่างหนึ่งว่าควายหรือภูเขาควายห่างจากตัวเมืองไป 42 กิโลเมตร เชื่อกันว่าปราสาทหินวัดภูเป็นเทวสถานขอมคล้ายกับปราสาทเขาพระวิหารปราสาทวัดภูแห่งนี้ใคร่สร้างก่อนปราสาทนครวัดประเทศกัมพูชา ราวพุทธศตวรรษที่ 6 โดยใช้สถานที่แห่งนี้เป็นที่บูชาเทพเจ้าตามความเชื่อของศาสนาฮินดูเป็นเวลานานหลายปีศิลปะต่าง ๆ เหมือนกันกับศิลปะปราสาทนครวัดโดยแบ่งเป็นชั้นบันไดตามภูเขาจนถึงปราสาทด้านบน สถานที่ต่าง ๆ เช่นพิธีกรรมไหว้ต่อเทพเจ้าฮินดูโดยใช้ชีวิตมนุษย์ผู้ที่มีพรหมจรรย์ชายหญิงเป็นเครื่องเซ่นตามความเชื่อ

วัดภู จำปาสัก เป็นมรดกโลกแห่งที่ 2 ของประเทศลาวเหตุให้ประชาชนทั้งภายใน และต่างประเทศให้ความสนใจพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การบวงสรวงการทำบุญแต่ละปีเป็นจำนวนหลากหลาย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความต้องการที่จะศึกษา ผลกระทบจากการจัดงานมาฆบูชาปราสาทหินวัดภูของประชาชนในการจัดเทศกาลในวันมาฆบูชาที่วัดภู จำปาสัก ผลกระทบจากการจัดงานมาฆบูชาปราสาทหินวัดภูมีผลกระทบอย่างไร ต่อชุมชนชาวบ้านโดยรอบทั้งด้านดีเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีสร้างความสามัคคี สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนด้านที่ส่งผลกระทบที่ไม่ดี.

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดภู แขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน เพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดงานมาฆบูชาด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และอื่น ๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดภูในการจัดเทศกาลวัน มาฆบูชาปราสาทหินวัดภูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดภูที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดภู แขวงจำปาสัก สปป.ลาว
3. การเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดภูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่หัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านรอบปราสาท 3 หมู่บ้านคือ หมู่บ้านหนองสา 410 คน หมู่บ้านหนองเต็น 350 คน และหมู่บ้านทางคบ 250 คน พนักงานประจำวัดพุ 40 คน รวม 1050 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่หัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านรอบปราสาทซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มใช้ตารางสำเร็จรูปโดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (Theerawut Akakul 2009: 143-144) ใช้วิธีการเลือกโดยเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 282 คน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นไปตามลำดับดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่หัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านรอบปราสาท 3 หมู่บ้านคือบ้านหนองสา 410 คน หมู่บ้านหนองเต็น 350 คน หมู่บ้านทางคบ 250 คน พนักงานประจำวัดพุ 40 คน รวม 1,050 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่หัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านรอบปราสาทซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มใช้ตารางสำเร็จรูปโดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie and Mogan (Theerawut Akakul 2009 : 143 – 144) ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 282 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ประชาชนหมู่บ้านรอบวัดพุ และ ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุแขวงจำปาสัก และผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน 2 ด้าน ตามที่กำหนดในขอบเขต นอกจากนั้นยังใช้การสัมภาษณ์ประชากรเป้าหมาย ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลกระทบของการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนตามความคิดเห็นของประชาชนโดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ด้านผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพุแขวงจำปาสักสปป.ลาว และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพุในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุแขวงจำปาสัก สปป.ลาว ตามลำดับ

สำหรับประชาชนมีความเห็นต่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนซึ่งแยกออกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.51$) การปฏิบัติตามแผนในด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเช่น กิจกรรมเวียนเทียนตักบาตรพระสงฆ์เป็นต้นนอกนั้นยังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X} = 2.29 - 3.35$) ได้แก่การได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมทางการท่องเที่ยว เช่น การบริการที่พักบริการอาหาร และเครื่องดื่มเป็นต้นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาหรือ อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ในแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว ประชาชนที่มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเชื่อถือต่อประสาทหินวัดพูดั้งเดิมยังมีอยู่ การบูชาในทำเนียบเดิมของประชาชนท้องถิ่นคงมีอยู่อย่างหนาแน่น การบริโภคสินค้ามีการขึ้นราคาเกินควร การเสียค่าบริการต่าง ๆ ในช่วงจัดงานไม่เหมาะสม เช่น ค่าจอดรถ, ค่าใช้สอย การจัดงานเทศกาลมาฆบูชาก่อให้เกิดปัญหานาฬิกาข้อมือ สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X} = 3.77 - 3.62$) ขณะที่ รายได้ของประชาชนผู้ที่มีค้าขายในบริเวณวัดพูในเทศกาลจัดงานมาฆบูชาดีขึ้น สิ่งแวดล้อมบริเวณวัดพูมีการเปลี่ยนแปลงในทางดีขึ้น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ดั้งเดิมยังคงอยู่ โบราณวัตถุในบริเวณประสาทหินวัดพูมีความเสียหาย การบริการที่จอดรถมีความเพียงพองานบุญวัดพูจำปาสักสร้างความภาคภูมิใจให้ผู้ร่วมงานการแต่งกายของประชาชนมาร่วมงานมีความเหมาะสมการคุ้มครองความสงบสุขภายในงานเทศกาลบุญวัดพูให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้ดี การคมนาคมมีความสะดวกสบายเมื่อไปร่วมงานเทศกาลวัดพูจำปาสัก การจัดสรรสถานที่ขายของในเทศกาลวัดพูมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X} = 3.36 - 3.09$)

2. การเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา การมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณประสาทวัดพู และ อาชีพ ที่มีปัจจัยพื้นฐานต่างกันสรุปว่าดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบ การจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ตามความคิดเห็นของ ประชาชน จำแนกตาม เพศโดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบ การจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ความเห็นของ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตาม การมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณประสาทวัดพูโดยรวม และ รายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.3 ผลการเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปีและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และด้านที่แตกต่างกันประกอบด้วยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพุทธรักษาในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปี สปป.ลาว และ ไม่แตกต่างกันคือด้านผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปี สปป.ลาว

2.4 ผลการเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปีและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน จำแนกตาม อายุ โดยรวมแตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และด้านที่แตกต่างกันประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพุทธรักษาในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปี สปป.ลาว และ ไม่แตกต่างกันคือด้านผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาที่มีต่อชุมชนโดยรอบที่ปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปี สปป.ลาว

2.5 ผลการเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปีและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน จำแนกตาม อาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และด้านที่แตกต่างกันประกอบด้วยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพุทธรักษาในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปี สปป.ลาว และ ไม่แตกต่างกันคือ ด้านผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาที่มีต่อชุมชนโดยรอบที่ปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปี สปป.ลาว

2.6 ผลการทดสอบรายคู่การจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปีและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ตามความเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาในการ ดำรงชีวิตต่างกัน พบว่า ความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปีและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน มากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาและกลุ่มที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษามีความคิดเห็นต่อผลกระทบของการจัดเทศกาลมาฆบูชาที่ปราสาทหินวัดพุทธรักษาต่อวิถีชีวิตของประชาชนโดยรอบในแขวงจำปาสัก มากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา

2.7 ผลการทดสอบรายคู่การจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปีและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ตามความเห็นของประชาชนที่มีอายุในการดำรงชีวิตต่างกันพบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยกลุ่มที่มีอายุ41ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปีและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนน้อยกว่ากลุ่มช่วงอายุ ตั้งแต่ 35-40 ปี

2.8 ผลการทดสอบรายคู่การจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพุทธรักษาประจำปีและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ตามความเห็นของประชาชนที่มีอาชีพ ในการ ดำรงชีวิต ต่างกัน พบว่า ความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยกลุ่มอาชีพรัฐและบริษัทเอกชน และ

ค้าขาย ที่มีความคิดเห็นต่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาที่ปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

3. ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน

3.1 ด้านความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาที่ปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว จากการสัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่และประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้ มีส่วนร่วมในการในการจัดงานเป็นคณะกรรมการรักษาสถาบันความสะอาดสวยงามการบริการในด้านต่าง ๆ เช่น รักษาความปลอดภัยมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางประเพณี และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของชาติเป็นต้น พิธีตักบาตรพระสงฆ์ เวียนเทียน มีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนเช่นการค้าขายเครื่องหัตถกรรมของที่ระลึก และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านภาษาทางด้านประเพณี และวัฒนธรรม และสร้างรายได้ให้แก่เมืองจำปาสัก เช่น การเสียค่าบริการในการมาท่องเที่ยวเพื่อกราบไหว้สักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสถานโบราณ

3.2 ด้านผลกระทบในการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนจากการสัมภาษณ์ของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในด้านผลกระทบในด้านต่าง ๆ ดังนี้มีผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และชุมชน เช่น เศษขยะที่ยังย่อยบริเวณรอบปราสาทหินวัดพูผลกระทบด้านงานป้องกันชาติป้องกันความสงบในเขตพื้นที่ มีผลกระทบด้านฮิตครองประเพณี และวัฒนธรรมของชาติเช่นด้านการเชื่อถือ ขนบธรรมเนียม เป็นต้น การนุ่งห่มการแต่งกายที่ไม่สุภาพเรียบร้อย การบริการเครื่องดื่มสิ่งมีเมาในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีผลกระทบด้านรายจ่ายของผู้ที่ไปร่วมงานเช่น ค่าครองชีพสูงการเก็บค่าบูรณะสถานที่ท่องเที่ยวสูงเกินกว่าวันปกติ การจัดสันขายเครื่องยังไม่เป็นระเบียบ ค่าเช่าสถานที่ในการซื้อขายสูงทำให้ประชาชนมีรายรับน้อย และมีการสัมปทานสถานที่ท่องเที่ยวจากนายทุนทำให้ค่าบริการด้านต่าง ๆ สูงเกินภาคลัด

3.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของประชาชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาที่มีต่อชุมชนปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว จากการสัมภาษณ์ของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูที่ให้ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ควรมีการจัดการลงนะลง ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแยกขยะตามสีถัง และเพิ่มห้องสุขาให้เพียงพอกับความต้องของผู้มาเยือน ควรมีเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้นควรมีการแต่งกายตามขนบธรรมเนียมประเพณีของลาวควรมีการกำหนดสถานที่การจำหน่ายเครื่องดื่มมีเมาในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ควรให้หน่วยงานทางภาคลัดเป็นผู้ดูแลสถานที่โดยตรง ควรมีการลดค่าเช่าสถานที่ให้พอเหมาะ และควรมีการควบคุมราคาสินค้า

อภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดเทศกาลมาฆบูชาที่ปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนตามความคิดเห็นของประชาชนโดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางโดย

เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาที่ปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตามแผนในด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเช่น กิจกรรมเวียนเทียนตักบาตรพระสงฆ์เป็นต้นนอนนั้นยังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่การได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมทางการท่องเที่ยว เช่น การบริการที่พักบริการอาหาร และเครื่องดื่มเป็นต้นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาหรือ อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ในแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Sumran Juchooy (2014 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง: วิถีชีวิตคนในชุมชนริมคลองบางกอกน้อยตอนบนจังหวัดนนทบุรี ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า วิถีชีวิตของคนในชุมชนริมคลองบางกอกน้อยตอนบนจังหวัดนนทบุรีมีวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดี ประกอบอาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลัก มีวิถีชีวิตด้านสังคมที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีวิถีชีวิต ด้านวัฒนธรรมที่มั่นคงและยั่งยืน ในประเพณีดั้งเดิม มีวิถีชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความเป็นธรรมชาติ และมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำมากขึ้น ความสอดคล้องของวิถีชีวิตคนในชุมชนริมคลองบางกอกน้อยตอนบน จังหวัดนนทบุรี กับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีการปฏิบัติร้อยละ 78.44 ความสอดคล้องด้านสังคมและวัฒนธรรมในระดับสูงและมีความสอดคล้องด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลกระทบของการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ที่มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเชื่อถือต่อปราสาทหินวัดพูดั้งเดิมยังมีอยู่ การบูชาในทำเนียมเดิมของประชาชนท้องถิ่นคงมีอยู่อย่างหนาแน่น การบริโภคสินค้ามีการขึ้นเกินควร การเสียค่าบริการต่าง ๆ ในช่วงจัดงานไม่เหมาะสม เช่น ค่าจอดรถ,ค่าใช้สอย การจัดงานเทศกาลมาฆบูชาก่อให้เกิดปัญหานามัยขยะ สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ขณะที่ รายได้ของประชาชนผู้ที่มาค้าขายในบริเวณวัดพูในเทศกาลจัดงานมาฆบูชาดีขึ้น สิ่งแวดล้อมบริเวณวัดพูมีการเปลี่ยนแปลงในทางดีขึ้น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ดั้งเดิมยังคงอยู่ โบราณวัตถุในบริเวณปราสาทหินวัดพูมีความเสียหาย การบริการที่จอดรถมีความเพียงพองานบุญวัดพูจำปาสักสร้างความภาคภูมิใจให้ผู้ร่วมงาน การแต่งกายของประชาชนมาร่วมงานมีความเหมาะสม การคุ้มครองความสงบสุขภายในงานเทศกาลบุญวัดพูให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้ดี การคมนาคมมีความสะดวกสบายเมื่อไปร่วมงานเทศกาลวัดพูจำปาสัก การจัดสรรสถานที่ขายของในเทศกาลวัดพูมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน จำแนกตาม เพศอายุ ระดับการศึกษา การมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณประสาทวัดพูและอาชีพ ที่มีปัจจัยพื้นฐานต่างกันสรุปว่าดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ตามความคิดเห็นของ ประชาชน จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.2 ผลการเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามระยะเวลาที่ดำรงชีวิตอยู่ในบริเวณปราสาทวัดพูโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.3 ผลการเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนจำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และด้านที่แตกต่างกันประกอบด้วยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว และไม่แตกต่างกันคือ ด้านผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว

2.4 ผลการเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน จำแนกตาม อายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ ด้านที่แตกต่างกันประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว และ ไม่แตกต่างกันคือ ด้าน ผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว

2.5 ผลการเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน จำแนกตาม อาชีพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ ด้านที่แตกต่างกันประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว และ ไม่แตกต่างกันคือ ด้านผลกระทบของการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก สปป.ลาว

2.6 ผลการทดสอบรายคู่การจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ตามความเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาในการ ดำรงชีวิตต่างกัน พบว่า ความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาและกลุ่มที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน มากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา

2.7 ผลการทดสอบรายคู่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ประชาชนที่มีอายุในการดำรงชีวิต ต่างกันพบว่าความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยกลุ่มที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนน้อยกว่ากลุ่มช่วงอายุตั้งแต่ 35-40 ปี

2.8 ผลการทดสอบรายคู่อการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก และผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนตามความเห็นของประชาชนที่มีอาชีพ ในการ ดำรงชีวิต ต่างกัน พบว่าความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยกลุ่มอาชีพรัฐและบริษัทเอกชน และค้าขายที่มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูต่อวิถีชีวิตของประชาชนโดยรอบในแขวงจำปาสัก มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

จากการเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสักและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา การมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณประสาธวัดพู และ อาชีพ ที่มีปัจจัยพื้นฐานต่างกันดังกล่าวจึงสอดคล้องกับผลงานวิจัย PhramahaPrakasit Sirimedho(Thitipasitthikron) (2013 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่อำเภอสามพราณจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมพบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียงโดยภาพรวมไม่ต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ขณะที่ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระยะเวลาการอาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพในชุมชน และการเข้าร่วมกลุ่มในชุมชนต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0,05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ Banyud Yotaga (2013 :บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง:การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของสมาชิกชุมชนในเทศบาลเมืองท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรีผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของสมาชิกชุมชนใน เทศบาลเมืองท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.87 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.53 โดยมีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้าน การรับผลประโยชน์ เป็นอันดับ 1 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.07 และด้านการตัดสินใจ เป็นอันดับ 2 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.88 ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันของสมาชิกชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการ สิ่งแวดล้อมของสมาชิกชุมชนที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การเปรียบเทียบการจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก และผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน

3.1 ด้านความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดเทศกาลวันมาฆบูชาปราสาทหินวัดพู แขวงจำปาสัก สปป.ลาว จากการสัมภาษณ์ของพนักงานรัฐและประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้ มีส่วนร่วมในการจัดงาน เป็นคณะกรรมการรักษาความสะอาดสวยงามการบริการในด้านต่าง ๆ เช่น รักษาความปลอดภัย มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางประเพณี และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของชาติเป็นต้น พิธีตักบาตรพระสงฆ์ เวียนเทียน มีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนเช่น การค้าขาย เครื่องหัตถกรรม ของที่ระลึก และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านภาษา ทางด้านประเพณี และวัฒนธรรม และสร้างรายได้ให้แก่เมืองจำปาสัก เช่น การเสียค่าบริการในการมาท่องเที่ยวเพื่อกราบไหว้สักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสถานโบราณ

3.2 ด้านผลกระทบในการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูที่มีต่อชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพู แขวงจำปาสัก สปป.ลาว จากการสัมภาษณ์ของพนักงานรัฐ และ ประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในด้านผลกระทบในด้านต่าง ๆ ดังนี้ มีผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และชุมชน เช่น เศษขยะที่ยังยียบบริเวณรอบปราสาทหินวัดพู ผลกระทบด้านงานป้องกันชาติป้องกันความสงบในเขตพื้นที่ มีผลกระทบด้านฮิตครองประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ เช่นด้านการเชื่อถือ ขนบธรรมเนียมเป็นต้น การนุ่งห่มการแต่งกายที่ไม่สุภาพเรียบร้อย การบริการเครื่องดื่มสิ่งมีเมาในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีผลกระทบด้านรายจ่ายของผู้ที่ไปร่วมงาน เช่น ค่าครองชีพสูง การเก็บค่าบูรณะสถานที่ท่องเที่ยวสูงเกินกว่าวันปกติ การจัดสรรขายสินค้ายังไม่เป็นระเบียบ ค่าเช่าสถานที่ในการซื้อขายสูงทำให้ประชาชนมีรายรับน้อย และมีการสัมปทานสถานที่ท่องเที่ยวจากนายทุนทำให้ค่าบริการด้านต่าง ๆ สูงเกินภาคปกติ

3.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของประชาชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูในการจัดงานเทศกาลมาฆบูชาที่มีต่อชุมชนปราสาทหินวัดพู แขวงจำปาสัก สปป.ลาว จากการสัมภาษณ์ของพนักงานรัฐ และ ประชาชนในชุมชนโดยรอบปราสาทหินวัดพูที่ให้ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ควรมีการจัดการลงนะลงประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแยกทิ้งขยะตามสีถัง และเพิ่มห้องสุขาให้เพียงพอกับความต้องการของผู้มาเยือน ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น ควรมีการแต่งกายตามขนบธรรมเนียมประเพณีของลาว ควรมีการกำหนดสถานที่การจำหน่ายเครื่องดื่มมีเมาในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ควรให้หน่วยงานทางภาคกลัดเป็นผู้ดูแลสถานที่โดยตรงควรมีการลดค่าเช่าสถานที่ให้พอเหมาะ และควรมีการควบคุมราคาสินค้า

จากศึกษาความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับ การจัดเทศกาลมาฆบูชาปราสาทหินวัดพูแขวงจำปาสัก และผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนดังกล่าวจึงสอดคล้องกับผลงานวิจัย Orathai Pratad (2015 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ กรณีศึกษาชุมชนป้อมมหากาฬ ผลการศึกษาพบว่าปัญหานโยบายการดำเนินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนป้อมมหากาฬส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยของประชาชนในชุมชนป้อมมหากาฬโดยการดำเนินนโยบายของ

ทางกรุงเทพมหานครไม่มีการศึกษาผลกระทบต่อประชาชนอย่างชัดเจนจึงไม่ได้ความร่วมมือจากประชาชนอย่างเต็มที่แม้การดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่ละสมัย ซึ่งมี นโยบายร่วมกับชุมชนในการหาทางออกในการแก้ไขปัญหาด้วยกัน ได้เสนอโยบายต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ผ่านเวทีการสัมมนาเจรจาแต่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ว่าจะมีวิธีแก้ไขปัญหาได้ อย่างไร ผลสรุปออกมาทุกครั้งคือประชาชนต้องรื้อย้ายที่อยู่ออกจากพื้นที่ชุมชนป้อมมหากาฬ และจาก ปัญหาการไล่รื้อที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้นระหว่างประชาชนชุมชนป้อมมหากาฬและ กรุงเทพมหานคร ทำให้การดำเนินโครงการดังกล่าวล่าช้าไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ส่วน ประชาชนก็มีการต่อสู้เพื่อจะขออยู่ต่อในพื้นที่ชุมชนต่อไปซึ่งทำให้ปัญหาเกิดความยืดเยื้อมากกว่าสิบกว่าปีแม้ว่าจะมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากับทางชุมชนเพื่อเสนอทางออกแนวทางแก้ไขต่อทางกรุงเทพมหานครแต่ก็ยังหาข้อสรุปไม่ได้ ข้อเสนอแนะในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการอนุรักษ์ และพัฒนาชุมชนป้อมมหากาฬ ควรเริ่มจากการกำหนดนโยบายจากล่างขึ้นบนควรศึกษาจากความต้องการของประชาชนและมีการวางแผนบริหารจัดการดำเนินการอย่างเป็นระบบ หน่วยงานภาครัฐ ควรให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดแนวทางและวางแผนในการพัฒนาพื้นที่ ร่วมกัน เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในการ รับฟัง แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแสดงบทบาทของชุมชนพร้อมกับตัดสินใจร่วมกันในแนวทางการวางแผนการดำเนินโครงการต่อไป และสอดคล้องกับ Kamolwan Saengthumthavee and Chaiyasit Dankittikul (2018 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องผลกระทบจากการก่อสร้างถนนต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพ : กรณีศึกษาชุมชนริมคลองอ้อมนนท์ จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าการก่อสร้างถนนราชพฤกษ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของพื้นที่บริเวณถนนตัดผ่าน เนื่องด้วยความสะดวกในการ เข้าถึง และการเพิ่มขึ้นของราคาที่ดินผนวกกับพื้นที่เกษตรกรรมได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและ สภาพน้ำเค็มทำให้ผลผลิตไม่คุ้มกับการลงทุนเหล่านี้เป็นเหตุให้เกษตรกรขายที่ดินทำกินและส่งผลต่อเนื่องไปถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไร้ทิศทางของเมืองแต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรในชุมชนริมคลองอ้อมนนท์ร้อยละ 93.10 เห็นด้วยกับการก่อสร้างถนน ราชพฤกษ์ สำหรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของชุมชนริมคลองอ้อมนนท์ในอนาคตนั้น คาดการณ์ว่า จะยังคงสภาพการขยายตัวต่อไปเนื่องจากนโยบายของจังหวัดนนทบุรีที่ยังคงเอื้อต่อการขยายตัวของเมือง และสอดคล้องกับผลงานการวิจัย PhramahaPrakasit Sirimedho (Thitipasitthikron) (2013 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง:การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่อำเภอสามพราณจังหวัดนครปฐมผลการวิจัยพบว่าปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่พบว่าอุปสรรค หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ให้ประชาชนร่วมรับรู้ รับทราบ ร่วม วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา นั้น ๆ ร่วมกันเป็นอย่างดีคือมีชุมชนมีรวมกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ เป็นเครือข่ายประชาชน เครือข่าย

กลุ่มกิจกรรมในชุมชน ทำให้สะดวกต่อการติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนผู้บริหารชุมชนผู้นำชุมชนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทเป็นผู้ให้การส่งเสริมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้การสนับสนุนงบประมาณการสนับสนุนผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น อีกทั้งมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน โดยการรวมกลุ่มกิจกรรมเป็นเครือข่ายชุมชนและการมีส่วนร่วมที่ดีของประชาชนส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ คือด้านการพัฒนาคนด้านการพัฒนาพื้นที่ด้านการพัฒนาแหล่งรายได้และด้านการพัฒนาแผนชุมชน ประโยชน์เกิดขึ้นแก่ชุมชนแก่ประชาชนในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมและตรงประเด็นความต้องการหรือปัญหาของชุมชนอย่างเห็นได้ชัดชุมชนบ้านคลองใหม่นับว่าแบบอย่างการพัฒนาชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมแก่สังคมไทยตามบริบทชุมชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ด้านสิ่งแวดล้อม และ ชุมชน เช่นเศษขยะที่ยังย่อยบริเวณรอบปราสาทหินวัดพุกควรมีการจัดการรณรงค์ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแยกทิ้งขยะตามสีถัง และเพิ่มห้องสุขาให้เพียงพอกับความต้องการของผู้มาเยือนควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้นควรมีการแต่งกายตามขนบธรรมเนียมประเพณีของลาวควรมีการกำหนดสถานที่การจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ควรให้หน่วยงานทางภาคใต้เป็นผู้ดูแลสถานที่โดยตรงควรมีการลดค่าเช่าสถานที่ให้พอเหมาะและควรมีการควบคุมราคาสินค้าค่าเช่าสถานที่ในการซื้อขายสูงทำให้ประชาชนมีรายรับน้อยและมีการสัมปทานสถานที่ท่องเที่ยวจากนายทุนทำให้ค่าบริการด้านต่าง ๆ สูงเกินภาคใต้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาเพื่อการวิจัยต่อไป

ควรศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปราสาทหินวัดพุกแขวงจำปาสักสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวควรศึกษาการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมบริเวณปราสาทหินวัดพุกแขวงจำปาสักสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว

เอกสารอ้างอิง

- Banyud Yotaga. (2013). *Participation of Community Members in Environmental of Thamai Municipal, Thamai District, Chanthaburi Province*. Master of Science (Environmental Management), National Institute of Development Administration. [In Thai].
- Kamolwan Saengthumthavee and Chaiyasit Dankittikul. (2018). "The Impacts of New Road Networks Construction on Physical Changes in Nonthaburi Province : A

Case Study of the Klong-Om-Non Community”. *Kasem Bundit Journal Volume 19 Special Edition* (September – October) 2018. [In Thai].

Orathai Pratad. (2015). *PARTICIPATION OF CITIZENS IN COMMUNITY DEVELOPMENT IN FORT MAHAKAN, RATTANAKOSIN ISLAND, THAILAND*. Master of Political Science (Public Affairs), Thammasat University. [In Thai].

PhramahaPrakasit Sirimedho (Thitipasitthikron). (2013). *Participation of People in Community Development of Sufficiency Economy Village of Ban Klong Mai Community, Sampran District, Nakhonpathom Province*. Master of Arts (Social Development), Chulalongkornrajavidyalaya University. [In Thai].

Sumran Juchooy. (2014). “The People’s Way of Life in Upper klong Bangkok Noi Community Nonthaburi Province with Philosophy of To Sufficiency Economy Concept” *Parichart Journal, Thaksin University*, 27 (3) (Special issue) 2014. [In Thai].

Theerawut Akakul. (2009). *Action research*. 2nd edition, Ubon Ratchathani: Yong Sawat Intergroup. [In Thai].